

Il-Ħadd, 9 ta' Ġunju 2019

Meta wasal
jum Għid il-Ħamsin,
id-dixxipli kienu lkoll flimkien
f'post wieħed.
F'daqqa waħda
għie mis-sema
ħoss bħal ta' riħ qawwi,
u mela d-dar kollha
fejn kienu qegħdin.
U dehrulhom ilsna
qishom tan-nar,
li tqassmu u qagħdu
fuq kull wieħed minnhom.
Imtlew ilkoll bl-Ispirtu s-Santu
u bdew jitmellmu b'ilsna oħra,
skont ma l-Ispirtu
kien jagħtihom li jitmellmu.

*Mill-Ktieb tal-Atti tal-Appostli,
kapitlu 2, versi 1-4*

190

“L-Ispirtu s-Santu msawwab
f'qalb id-dixxipli hu l-bidu ta'
staġun għdid: l-istaġun tax-xhieda
u tal-fraternità. Huwa staġun li jiġi
mill-għoli, minn Alla, bħal dawk
l-ilsna tan-nar li waqfu fuq ras
id-dixxipli. Kienet il-ħuġġieġa
ta' mħabba li taħraq kull qrusa;
kien l-ilsien tal-Vanġelu li jaqbeż
il-konfini kollha ... L-Ispirtu s-Santu
jissawwab il-ħin kollu llum fuq
il-Knisja u fuq kull wieħed minna
sabiex aħna nitilqu l-medjokrità
tagħna u noħroġu mill-għeluq
tagħna u nwasslu lid-dinja kollha
l-imħabba kollha ħniena tal-Mulej.”

PAPA FRANĠISKU, *Regina Coeli*, 24 Mejju 2015

L-ilsien tal-Vangelu

*X'wisa' nagħtiH
lill-Ispirtu
s-Santu?*

*X'nixtiequ
jagħmel
f'ħajti?*

Spirtu Qaddis,
ejja imla l-qlub tagħna
bil-qawwa tiegħek;
żvujtana mill-biża'
li ma tħalliniex nibqgħu miftuħin
għat-tnebbieħ tiegħek;
oħroġna mill-għeluq u mill-medjokrità
li jipparalizzawna
fil-mixja tagħna wara l-Mulej Ġesù.
Spirtu Qaddis,
ejja imla l-qlub tagħna
bl-ilsien tal-Vangelu ta' Ġesù:
ħa niddawlu minnu;
ħa ngħixu bih,
ħa niħaddtu bih,
ħa nqassmuh kull fejn inkunu.

It-Tnejn, 10 ta' Ġunju 2019

Kif ra l-folol, Ġesù tala' fuq il-muntanja, qagħad bilqiegħda, u resqu lejha id-dixxipli tiegħu. Fetaħ fomm u qabad jgħallimhom u jgħid: "Henjin il-foqra fl-ispirtu ... Henjin l-imnikkta ... Henjin ta' qalbhom ħelwa ... Henjin dawk li huma bil-ġuħ u l-għatx tal-ġustizzja ... Henjin dawk li jħennu ... Henjin dawk li huma safja f'qalbhom ... Henjin dawk li jgħibu l-paci ... Henjin dawk li huma ppersegwitati minħabba s-sewwa ... Henjin intom, meta jgħajrukom u jippersegwitawkom ... Ifirħu u thennew, għax ħlaskom kbir fis-smewwiet."

Mill-Evangġelju skont San Matthew, kapitlu 5, versi 1-12a

191

"Il-Beatitudnijiet ta' Ġesù jgħibu magħhom rivoluzzjoni ġdida, mudell ta' ferħ bil-kontra ta' dak li soltu jipprovaw iwasslulna l-medja u l-kurrent ta' ħsieb dominanti. Għall-mentalità tad-dinja, li Alla ġie biex sar wieħed minna, li miet fuq salib, dan hu skandlu! Fil-logika ta' din id-dinja, dawk li Ġesù jlaqqam henjin huma meqjusa telliefa, dgħajfin. Minflok, fuq wiċċ l-idejn insibu s-suċċess, hu x'inhu l-prezz tiegħu, il-ġid, l-arroganza tal-poter, l-affermazzjoni tal-jien anki minn fuq dahar l-oħrajn."

PAPA FRANĠISKU,
Messaġġ, Jum Dinji taż-Żgħażaġh 2014

*Nemmen
fil-ferħ li joffru
l-Beatitudnijiet?*

*Kemm
qed ninfluwenza
ruħi
minnhom?*

Rivoluzzjoni ġdida

Bil-Beatitudnijiet, Mulej,
lin-nisrani
Inti tagħtih il-karta tal-identità tiegħu:
karta li kull darba li jħares lejha
tisfidah jara fejn qegħdin iċ-ċertezzi tiegħu;
karta li kull meta jħalliha tinfluwenzah
tgħinu jħaddan b'mod trankwill u kreattiv
dak li d-dinja tagħmel minn kollox
biex taljenah minnu;
karta li kull meta jagħti kasha,
fil-qalb tiegħu
toħloqlu rivoluzzjoni ġdida u sabiħa;
karta li tiżgurah il-ferħ li jibqa'.
Ħallini niftakar, Mulej, li wara kollox,
din il-karta tal-identità li Inti tagħtini bħala nisrani
hija l-istess waħda li għandek Int!

It-Tlieta, 11 ta' Ġunju 2019

Ġesù qal lid-dixxipli tiegħu:
“Intom il-melħ ta’ l-art. Imma jekk
il-melħ jaqta’, biex jerga’ jieħu
t-togħma? Ma jibqa’ tajjeb għal
xejn iżjed ħlief biex jintrema
barra u jintrifes min-nies.
Intom id-dawl tad-dinja. Belt li
tkun qiegħda fuq muntanja
ma tistax tinħeba. Anqas ma
jixegħlu l-musbieħ u jqegħduh
taħt il-siegh, iżda fuq l-imnara,
u hekk idawwal lil kull min ikun
fid-dar. Hekk għandu jiddi d-dawl
tagħkom quddiem il-bnedmin,
biex jaraw l-għemejjel tajba
tagħkom u jagħtu glorja
lil Missierkom li hu fis-smewwiet.”

*Mill-Evangēlju skont San Matthew,
kapitlu 5, versi 13-16*

192

“In-nisrani jrid ikun
melħ u dawl.
Il-melħ jagħti t-togħma,
jikkonserva,
filwaqt li d-dawl idawwal.
In-nisrani jrid jingħata,
u jagħti t-togħma
lill-ħajja tal-oħrajn
bil-messaġġ tal-Vanġelu.
Il-melħ qiegħed għand in-nisrani
biex jagħtih lil ħaddieħor.
Il-melħ u d-dawl qegħdin hemm
biex nagħtuhom lill-oħrajn,
mhux biex inżommuhom
għalina.”

PAPA FRANĠISKU,
Meditazzjoni, 7 Ġunju 2016

Li tagħti t-togħma

*It-togħma
tal-Vangelu
nwassalha
lill-oħrajn?*

*X'qed nagħmel
biex ħajti stess
ma titlifx
it-togħma
tal-Vangelu?*

Dak li bil-grazzja tiegħek jien, Mulej,
Inti tridni naqsmu mal-oħrajn.
Dak li bil-grazzja tiegħek niskopri minnek,
Inti tridni ngħaddih lil ħaddieħor.
B'dak li bil-grazzja tiegħek jirnexxili ngħix
mill-Vangelu tiegħek
Inti tridni ngħajjex lill-oħrajn bih.
B'dak li bil-grazzja tiegħek inkun
Inti tridni nagħti t-togħma tiegħek.
Agħmel, Mulej,
li jiena ngħix is-sejħa
li Inti tagħmel lil kull min jimxi warajk
li jkun il-melħ tal-art.
Agħmel li jien ma nitlifx l-imluħa tiegħi;
imma jekk jiġrili hekk
fittex erga' agħtihieli.

L-Erbgħa, 12 ta' Ġunju 2019

Ġesù
qal lid-dixxipli tiegħu:
“Xejn taħsbu
li ġejt inwaqqa’ l-Liġi
jew il-Profeti;
jiena ma ġejtx
biex inwaqqagħhom,
izda biex inwassalhom
għall-milja tagħhom.
Tassew ngħidilkom,
li sa ma jkun għaddew
is-sema u l-art
anqas l-iżgħar ittra
jew tikka waħda
mil-Liġi
ma titneħħa
sa ma jkun seħħ kollox.”

*Mill-Evangġelju skont San Matthew,
kapitlu 5, versi 17-18*

193

“Fil-Bibbja, il-kmandamenti
mhumieq qegħdin hemm
għalihom infushom,
imma huma parti minn rabta,
relazzjoni
bejn Alla u l-poplu tiegħu.
Il-Mulej Ġesù
ma ġiex biex ineħħi l-Liġi,
imma biex iwassalha għall-milja
billi juri lil dak li jkun kif jgħixha
fl-ispirtu veru tagħha.
U l-ispirtu veru tagħha huwa dan:
id-djalogu ta’ mħabba
li Alla Ħellies ifttex li jkollu
mal-poplu tiegħu.”

PAPA FRANĠISKU,
Udjenza Ġenerali, 20 Ġunju 2018

*Għalija
x'inhu l-iktar
importanti:
il-kmandamenti
jew
min tahomli?*

*Xi spazju
għandi
għal kif
jistedinni
ngħixhom
Ġesù?*

L-Għaxar Kelmiet

Kemm jieħdu spirtu ġdid, Mulej,
il-kmandamenti,
meta Inti tfakkarni
li, qabel kull haġ'ohra,
huma l-kelmiet ta' xi Hadd
li jidhol f'patt ta' mħabba mal-bniedem;
il-kelmiet ta' xi Hadd
li jiftaħ il-ħajja tiegħu mimlija armonija
lili u lill-bnedmin kollha;
il-kelmiet ta' xi Hadd li jixtieq jiftaħ
il-ħajja tiegħi u tal-bnedmin l-oħra lilU;
il-kelmiet ta' xi Hadd
li jixtieq jgħinni niftaħ il-ħajja tiegħi lill-oħrajn
biex din issir għotja sabiħa ta' mħabba.
Ibqa' fakkarni, Mulej, f'dan il-patt ta' mħabba.
Urini kif nidhol dejjem iżjed fih.

Il-Ħamis, 13 ta' Ġunju 2019

Ġesù qal lid-dixxipli tiegħu:
"Ngħidilkom li, jekk il-ħajja tajba tagħkom ma tkunx ħafna aħjar minn dik tal-kittieba u l-Fariżej, ma tidħlux fis-Saltna tas-Smewwiet. Smajtu xi ntqal lin-nies ta' dari: 'La toqtolx'.
Mela jekk xi ħadd joqtol ikun ħaqqu l-kundanna. Imma jien ngħidilkom li l-kundanna tistħoqq ukoll lil min jinkorla għal ħuh. Jekk imbagħad xi ħadd lil ħuh jgħidlu: 'Ġifa', ikun ħaqqu l-kundanna tas-Sinedriju; u jekk jgħidlu: 'Iblah', ikun ħaqqu n-nar tal-infern."

Mill-Evangēlju skont San Matthew, kapitolu 5, versi 20-22

194

"Dwar il-Kmandament 'La toqtolx', Ġesù jafferma li dan ma jinkisirx biss bil-qtil effettiv, imma wkoll b'dawk l-imġibiet li joffendu d-dinjità tal-persuna umana, inkluż il-kliem li jwegġa'. Ċertament, kliem bħal dan m'għandux l-istess gravità u ħtija daqs il-qtil, imma jitqiegħed fuq l-istess linja. Ġesù jistedinna biex ma nagħmlux gradwatorja tal-offiżi, imma biex inqisuhom kollha ta' deni, għax għandhom l-għan li jagħmlu ħsara lill-proxxmu. ... Min jinsulta lil ħuh, f'qalbu jkun qed joqtol lil ħuh."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 12 Frar 2017

*F'ħajti
hemm
xi attegġjamenti
li minħabba
fihom
ħaddieħor
qed jaqta' nifsu?*

*X'nista'
nagħmel
biex nikkoreġi
dawn
l-attegġjamenti?*

Il-qtil ta' kuljum

Kemm noqtlu lil xulxin, Mulej, aħna l-bnedmin!
Kemm noqtlu lil xulxin mhux daqstant bl-armi
daqskemm bi ħwejjeġ oħra
li mhumiex nieqsa mill-vjolenza:
kliem li jwegġa' lil ħaddieħor,
imgiba li lill-oħrajn ma tħallilhomx wisa';
gudizzji bl-addoċċ fuq in-nies;
ġesti li jtaqqlu lill-oħrajn;
attitudnijiet li jnawru l-istima
lejn id-dinjità li kull persuna umana għandha.
Taqta' nifsek
taħseb kemm jonqosna aħna l-bnedmin
biex nirrispettaw tassew lil xulxin.
Ma nafx x'naqbad nitolbok, Mulej,
ħlief li tħenn għalina
u trattbilna l-ebusija tal-qalb tagħna.

Il-Ġimgħa, 14 ta' Ġunju 2019

Ġesù qal lid-dixxipli tiegħu:

“Smajtu xi ntqal:

‘La tagħmilx adulterju.’

Imma jiena ngħidilkom

li kull min iħares lejn

mara biex jixtieqha

jkun ġa għamel adulterju magħha f'qalbu ...

Intqal ukoll: ‘Min jibgħat lil martu jkollu jagħtiha l-kitba tad-divorzju.’

Imma jiena ngħidilkom

li kull min jibgħat lil martu

barra l-każ ta' żwieġ ħażin,

iwaqqagħha fl-adulterju;

u min jizzewweġ waħda

mibgħuta minn ħaddieħor

jagħmel adulterju.”

*Mill-Evangġelju skont San Matthew,
kapitlu 5, versi 27-28. 31-32*

195

“L-adulterju kien meqjus bħala vjolazzjoni tad-dritt tal-propjetà tar-raġel fuq il-mara. Iżda Ġesù jinzel fl-għeruq ta' dan il-ħażen. Kif bl-ingurji u bl-insulti wieħed jista' jasal biex joqtol, hekk permezz tal-intenzjoni li jagħmel tiegħu mara differenti minn martu wieħed jasal għall-adulterju. Bħad-dnubiet l-oħra, l-adulterju dejjem jitnissel fil-qiegħ ta' qalbna, u ladarba f'qalbna tkun saret l-għażla żbaljata, dawn isiru atti konkreti. U Ġesù jgħid li min iħares lejn mara li mhix tiegħu bix-xewqa li jagħmilha tiegħu ikun diġà beda t-triq tal-adulterju.”

PAPA FRANĠISKU, *Angelus*, 12 Frar 2017

*Jien lil qalbi
ngħarbilha?*

*Ninzel fil-fond
ta' kulma jġgri
ġo fiha?*

Fil-qiegħ tal-qalb

Bħalma jġgri fil-bnedmin kollha
huwa fil-qalb tiegħi, Mulej,
fejn jiena nagħmel l-għażliet tiegħi,
tajbin u mhumiex;
huwa hemmhekk
fejn jien inkun poġġejt lili nnifsi
fil-bidu ta' triq partikulari,
li mhux lakemm terġa' lura minnha.
Għax imbagħad, dawn l-għażliet
il-qalb jkollha seba' mitt ġenn
sakemm issarrafhom konkretament fil-ħajja,
sakemm tlaħħamhom;
sakemm tagħmilhom fatti.
Għalhekk, Mulej,
ħu ħsieb lil qalbi
fi-għażliet kollha li hija tagħmel.

Is-Sibt, 15 ta' Ġunju 2019

Ġesù qal lid-dixxipli tiegħu:
"Smajtu wkoll x'intqal lin-nies ta' dari: 'Tonqosx mill-wegħda li ħlift imma rodd lill-Mulej il-wegħdiet li ħliftlu'. Imma jiena ngħidilkom biex ma taħilfu xejn, u la bis-sema, għax hu t-tron ta' Alla, u la bl-art, għax fuqha jserraħ riglejha, u lanqas b'Ġerusalem, għaliex hija l-Belt tas-Sultan il-kbir. U lanqas b'rasek ma għandek taħlef, għaliex inti anqas biss xagħra waħda ma għandek ħila tagħmilha bajda jew sewda. Mela ħa jkun id-diskors tagħkom: 'Iva, iva; le, le'; kulma hu iżjed minn hekk ikun ġej mill-Ħażin."

*Mill-Evangēlju skont San Mattew,
kapitlu 5, versi 33-37*

196

"Ġesù jgħid lid-dixxipli biex ma jeħdux ġuramenti, għax il-ġurament hu sinjal ta' nuqqas ta' sigurtà u ta' wiċċ doppju tar-relazzjonijiet umani. L-awtorità ta' Alla tiġi strumentalizzata biex tkun garanzija tal-avvenimenti umani. Aħna iktar imsejħin biex bejnietna, fil-familji tagħna u fil-komunitajiet tagħna, nistabbilixxu klima trasparenti u ta' fiduċja reċiproka, biex nitqiesu bħala nies sinċieri mingħajr ma jkollna għalfejn nistrieħu fuq interventi mill-għoli biex nitwemmnu."

PAPA FRANĠISKU, *Angelus*, 12 Frar 2017

Li ma tilgħabx bil-kliem

*X'piż nagħti
lis-sinċerità
fil-ħajja?*

*Hemm
xi mument
li fihom infittex
li niżloq
mis-sinċerità?*

Jekk hemm xi ħaġa
li r-relazzjonijiet ta' bejn il-bnedmin
iżzommhom sbieħ,
din hija s-sinċerità, Mulej.
Is-sinċerità tagħti lil min iħaddanha
awtorità li ħadd ma jagħtihielek daqsha;
piż lill-kelma ta' min iħaddanha
li xejn ma jagħtihielek daqsha;
valur lill-persuna ta' min iħaddanha
li ftit ħwejjeġ oħra jagħtuhomlok daqsha.
Agħtini l-grazzja tas-sinċerità
dejjem u f'kull ħin;
agħtihieli din il-grazzja
miegħi nnifsi,
mal-oħrajn,
miegħek.